

Sygn. PK I OSD.39.2017

Warszawa, dnia 30 listopada 2017 r.

ORZECZENIE

Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym
w składzie:

Przewodniczący:

Tomasz Tadla – prokurator Prokuratury Regionalnej w Katowicach

Członkowie:

spraw. Grzegorz Talarek – prokurator Prokuratury Okręgowej w Radomiu

Katarzyna Delikator – prokurator Prokuratury Rejonowej Szczecin – Zachód

Protokolant: Paweł Rosak - asystent prokuratora Prokuratury Krajowej

przy udziale Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego Marka Woźniaka
po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 listopada 2017 r. odwołania Prokuratora
Generalnego od orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego dla Prokuratorów przy
Prokuratorze Generalnym z dnia 10 października 2017 roku, sygnatura PK I SD
35.2017

orzeka:

na zasadzie art. 162 paragraf 1 w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28.01.2016 r.
Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2016 r. poz .177) w zw. z art. 437 paragraf 2 kpk

- zmienić orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym z dnia 10 października 2017 roku, sygnatura PK I SD 35.2017 i na podstawie art. 142 paragraf 1 pkt 1 ustawy z dnia 28.01.2016 r. Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2016 r. poz .177) wymierzyć prokuratorowi Prokuratury Rejonowej w Nowym Dworze Mazowieckim Małgorzacie Komście karę dyscyplinarną upomnienia
- kosztami postępowania dyscyplinarnego obciążyć Skarb Państwa.

NA ORYGINALE WŁAŚCIWE PODPISY
ZA ZGODNOŚĆ ŚWIADCZY

Katarzyna Rosłonec
STARSZY REFERENT

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 09 marca 2017r sygn. PO IV K 1132.22.2016 Prokurator Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie wymierzył Małgorzacie Komście - prokuratorowi Prokuratury Rejonowej w Nowym Dworze Mazowieckim karę porządkową upomnienia uznając, że czyn stanowi przypadek mniejszej wagi nie uzasadniający wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, przewinienie dyscyplinarne uchybienia godności urzędu polegające na tym, że w dniu r w miejscowości o godz. 16.45 kierując pojazdem m-ki nr rej., jadąc ulicą nie zastosowała się do sygnału drogowego i wjechała za sygnalizator w momencie wyświetlenia czerwonego sygnału dla jej kierunku ruchu tj. o czyn z art. 137 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze.

Prokurator Małgorzata Komsta wniosła sprzeciw od tej decyzji podnosząc, że nie uwzględniono przedstawionych przez nią okoliczności co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych polegającym na stwierdzeniu, że wjeżdżając na skrzyżowanie przy już wyświetlanym sygnale czerwonym dopuściła się wykroczenia drogowego, a w konsekwencji przewinienia dyscyplinarnego.

Na mocy postanowienia z dnia 18 kwietnia 2017r. Prokurator Regionalny w Warszawie nie uwzględnił sprzeciwu, uchylił zaskarżone postanowienie o wymierzeniu kary porządkowej upomnienia z dn. 9 marca 2017r. i za pośrednictwem właściwego zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przekazał sprawę Sądowi Dyscyplinarnemu dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym.

Sąd pierwszej instancji rozpoznał sprawę Małgorzaty Komsty, zapoznając się ze zgromadzonym, w sprawie materiałem, w tym z dokumentacją nadesłaną przez Główny Inspektorat Transportu Drogowego oraz obszernymi oświadczeniami obwinionej i uznał, iż doszło do wyczerpania znamion wykroczenia określonego w art. 92 § 1 kodeksu wykroczeń.

Sąd Dyscyplinarny dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym w dniu 10 października 2017r. wydał orzeczenie - sygn. PK I SD 35.2017 - na podstawie przepisów art. 149 § 6 ustawy z dnia 28 stycznia 2016r. Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2016r., pozycja 177), iż Małgorzata Komsta - prokurator Prokuratury Rejonowej w Nowym Dworze Mazowieckim wyczerpała znamiona przewinienia dyscyplinarnego mniejszej wagi, w ten sposób, że w dniu r. w miejscowości o godz. 16.45 kierując samochodem osobowym m-ki o nr rej. jadąc ul. nie zastosowała się do sygnału drogowego i wjechała za sygnalizator w momencie wyświetlenia czerwonego sygnału dla jej kierunku ruchu, co wyczerpuje znamiona wykroczenia określonego w art. 92 § 1 kodeksu wykroczeń, a tym samym uchybiła godności urzędu, tj. czynu z art. 137 §

lw zw. z art. 138 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze w zw. z art. 92 § 1 kodeksu wykroczeń i na zasadzie art. 142 § 5 wskazanej powyżej ustawy Prawo o prokuraturze postanowił odstąpić od wymierzenia jej kary.

Jako podstawę do uznania, iż przypisane prokurator Małgorzacie Komsta przewinienie dyscyplinarne stanowi wypadek mniejszej wagi, Sąd Dyscyplinarny wskazał wyjątkowe okoliczności skutkujące podjęciem decyzji o niezatrzymaniu pojazdu, wynikające z choroby przewożonego w samochodzie dziecka.

Z kolei, jako podstawę do odstąpienia od wymierzenia prokurator Małgorzacie Komsta kary, Sąd Dyscyplinarny wskazał dotychczasową niekaralność za wykroczenia, jej doświadczenie jako kierowcy, dobrą opinię służbową, a także jej motywację z chwili zdarzenia oraz fakt, że ostatecznie swoim zachowaniem nie spowodowała zagrożenia w ruchu drogowym. Sąd również przyjął, że zarówno społeczna szkodliwość jej czynu jak też stopień zawinienia nie były znaczne.

Uchwała Sądu Dyscyplinarnego z dnia 10 października 2017r. została zaskarżona przez Prokuratora Generalnego.

Prokurator Generalny zarzucił temu orzeczeniu rażąco niewspółmierność kary polegającą na przyjęciu, iż przewinienie dyscyplinarne przypisane prokuratorowi Małgorzacie Komsta stanowi przypadek mniejszej wagi i odstąpienie od wymierzenia kary w sytuacji, gdy ustalone przez Sąd Dyscyplinarny okoliczności podmiotowe i przedmiotowe czynu wykluczały możliwość przyjęcia powyższej uprzywilejowanej formy deliktu, albowiem obwiniona kierując samochodem osobowym rażąco naruszyła przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym, wjechała za sygnalizator w momencie wyświetlania czerwonego sygnału dla jej kierunku ruchu mogąc tego uniknąć, bez podejmowania manewru gwałtownego hamowania, czym uchybiła godności urzędu naruszając dyspozycję przepisu art. 5 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku - Prawo o ruchu drogowym (Dz.U.2017.1260 j.t. z późn. zm.) w związku z § 95 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 roku w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz.U.2002.170.1393 z późn. zm).

Skarżący podniósł, że Sąd Dyscyplinarny nie wskazał na żadne łagodzące okoliczności podmiotowo-przedmiotowe, które zmniejszyłyby winę obwinionej oraz społeczną szkodliwość czynu, uprawniające do przyjęcia przypadku mniejszej wagi, a konsekwencji do odstąpienia od wymierzenia kary. Zdaniem skarżącego niedopuszczalne jest przyjęcie przypadku mniejszej wagi czynu w wyniku uwzględnienia okoliczności nie związanych z czynem, a z osobą sprawcy, w tym dotychczasowa niekaralność lub dobra opinia, natomiast z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia wynika, że w przedmiotowej sprawie powyższe kryteria miały znaczące, o ile nie decydujące znaczenie. W ocenie Prokuratora Generalnego powyższe orzeczenie nie może zostać zaakceptowane, bowiem kara, a *de facto* jej brak, jawi się jako rozstrzygnięcie rażąco niewspółmierne i niesprawiedliwe w stosunku do wagi i okoliczności czynu.

W tej sytuacji przyjęcie, że umyślne popełnienie przewinienia dyscyplinarnego, stanowiącego jednocześnie wyczerpanie znamion wykroczenia określonego w art. 92 § 1 Kodeksu wykroczeń, stanowi przypadek mniejszej wagi i w konsekwencji odstępianie od wymierzenia kary, należy ocenić jako orzeczenie nieprawidłowe nie spełniające celów postępowania dyscyplinarnego w zakresie prewencyjnego (indywidualnego i ogólnego) oddziaływania przewidzianych w nim środków. Prokurator Generalny przypomniał, że obwiniona odmawiając przyjęcia mandatu karnego nie wskazała na żadne okoliczności wyłączające bezprawność czynu lub winę. Podana przez obwinioną okoliczność, iż zatrzymanie się przed sygnalizatorem wyświetlającym dla jej kierunku jazdy sygnał czerwony do takich okoliczności nie należy.

W konsekwencji podniesionych zarzutów. Prokurator Generalny na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy - Prawo o prokuraturze wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i -wymierzenie obwinionej za przypisane przewinienie dyscyplinarne kary upomnienia podtrzymując swój wniosek na rozprawie odwoławczej.

W dniu 30 listopada 2017r. prokurator Małgorzata Komsta wniosła na rozprawie odwoławczej o nieuwzględnienie odwołania Prokuratora Generalnego poprzez przyjęcie, że zaszedł wypadek określony w art. 16 § 1 kodeksu wykroczeń czyli stan wyższej konieczności i wniosła o umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt. 2 kodeksu wykroczeń lub ewentualnie o umorzenie postępowania z powodu stwierdzenia znikomego stopnia społecznej szkodliwości czynu.

Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym zważył, co następuje:

Zażalenia złożone przez Prokuratora Generalnego zasługiwało na uwzględnienie albowiem w postępowaniu pierwszoinstancyjnym niezasadnie przyjęto, iż przypisane prokuratorowi Małgorzacie Komście przewinienie dyscyplinarne stanowi wypadek mniejszej wagi uzasadniający odstępianie od wymierzenia kary dyscyplinarnej.

Sąd Dyscyplinarny przy Prokuraturze Generalnej prawidłowo ustalił stan faktyczny będący podstawą wydanego orzeczenia, tym niemniej przyjął, że prokurator Małgorzata Komsta podejmując decyzję o niezatrzymaniu kierowanego pojazdu przed sygnalizatorem z włączonym czerwonym światłem dla jej kierunku jazdy ze względu na wyjątkowe okoliczności popełniła przewinienie dyscyplinarne mające charakter wypadku mniejszej wagi. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, odstępując od wymierzenia kary Sąd miał na względzie dotychczasową niekaralność za wykroczenia obwinionej, jej doświadczenie jako kierowcy, nadto dobrą opinię służbową. Sąd wziął pod uwagę jej motywację w chwili zdarzenia, nadto fakt, że ostatecznie swoim zachowaniem nie spowodowała zagrożenia w ruchu drogowym. Jakkolwiek naruszyła obowiązujące przepisy, to stopień społecznej

szkodliwości zachowania w dniu r. nie był znaczny}'. Stopień zawinienia także nie przekraczał progu nieznaczności.

W ocenie sądu odwoławczego tylko okoliczności dotyczące stwierdzonego przewinienia mogły być podstawą uznania, że jej przewinienie stanowi wypadek mniejszej wagi nie wymagający wymierzania jakiegokolwiek kary. Z tego względu nie było możliwe podzielenie słuszności przywołanego wyżej rozumowania Sądu Dyscyplinarnego.

W rozpatrywanej sytuacji drogowej prokurator Małgorzata Komsta podjęła błędną decyzję o kontynuowaniu jazdy przez skrzyżowanie pomimo włączonego od około 0,5 sekundy czerwonego światła dla jej kierunku ruchu. Biorąc pod uwagę 3-sekundowy czas wyświetlania sygnału żółtego w połączeniu z wyświetlanym od pół sekundy sygnałem czerwonym, kierująca pojazdem Małgorzata Komsta miała wystarczająco długi czas do zatrzymania pojazdu przed linią wyznaczającą skrzyżowanie. Średni czas statystyczny reakcji kierowcy w warunkach dziennych wynosi 0,7 sekundy, co przy deklarowanej prędkości zgodnej z obowiązującym w tym miejscu limitem pozwalał jej na bezpieczne zatrzymanie pojazdu.

Powoływana przez prokurator Małgorzatę Komstę okoliczność, że obawiała się gwałtownie hamować z uwagi na chęć uniknięcia wymiotów u przewożonego dziecka nie jest dostateczną przesłanką do uznania, że zaistniał wówczas stan wyższej konieczności. Zgodnie bowiem z powołanym przepisem art. 16 § 1 kodeksu wykroczeń, w danej sytuacji niebezpieczeństwo nasilenia choroby u dziecka można było uniknąć zupełnie w inny sposób, np. rezygnując z jazdy samochodem do czasu wyzdrowienia dziecka albo zgłaszając się do najbliższego szpitala czy apteki w celu podania leków. To kontynuowanie jazdy przez skrzyżowanie przy włączonym zielonym świetle dla ruchu poprzecznego bardziej narażało obwinioną i jej dziecko niż zatrzymanie pojazdu pod sygnalizatorem. Prawidłowa ocena okoliczności zaistniałych w niniejszej sprawie nie dostarczyła zatem przesłanek do stwierdzenia, że Małgorzata Komsta działała w⁷ stanie wyższej konieczności wyłączającym popełnienie wykroczenia.

W niniejszej sprawie nie dostrzeżono także żadnej okoliczności przemawiającej za możliwością umorzenia postępowania wobec stwierdzenia znikomej szkodliwości społecznej czynu zarzuconego obwinionej. Za taką okoliczność nie można bynajmniej uznać faktu, iż wjazd na skrzyżowanie pomimo czerwonego światła nie doprowadził do powstania zagrożenia dla bezpieczeństwa drogowego czy np. kolizji drogowej. Ustawodawca uznaje bowiem przestrzeganie znaków z sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniach za jedną z podstawowych zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym a sam wjazd na skrzyżowanie wskutek zignorowania czerwonego światła na sygnalizatorze drogowym za jedno z poważniejszych wykroczeń drogowych, co znajduje chociażby odzwierciedlenie w taryfikatorze mandatowym.

Sąd odwoławczy wymierzając karę dyscyplinarną upomnienia za przypisany prokurator Małgorzacie Komście delikt dyscyplinarny miał na 'uwadze stopień zawinienia i społecznej szkodliwości oraz wagę naruszonych jej zachowaniem norm powszechnie obowiązującego prawa o ruchu drogowym i kodeksu wykroczeń. Wymierzona kara upomnienia jest adekwatna do stopnia zawinienia i naruszenia prawa oraz stopnia społecznej szkodliwości. Wykroczenie miało charakter pospolity karany mandatem i punktami karnymi bądź karą grzywny w postępowaniu przed sądem w razie odmowy przyjęcia mandatu.

W odniesieniu do prokuratorów możliwość przyjęcia mandatu za stwierdzone wykroczenie istnieje tylko na pierwszym etapie. Odmowa zapłaty mandatu oznacza przyjęcie wszystkich konsekwencji związanych z zawodową odpowiedzialnością dyscyplinarną przewidzianą w ustawie Prawo o prokuraturze, która ze zrozumiałych względów jest tak ukształtowana, by możliwe było reagowanie na stwierdzone przewinienia dyscyplinarne zważając przy tym na konieczność prawidłowego kształtowania świadomości prawnej zarówno społeczeństwa jak też wśród samych prokuratorów.

O kosztach postępowania dyscyplinarnego orzeczono na podstawie art. i o prokuraturze.

100 ustawy Prawo
Odniczący sądu odwoławczego

Sędzia sprawozdawca